
Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **tarieven nationale vervoersbewijzen**, te weten:

- de motie-Roemer/Van Gent over afzien van tariefstijging van de strippenkaart (23645, nr. 320);
- de motie-Roemer/Van Gent over prijsbeleid om meer reizigers in het openbaar vervoer te krijgen (23645, nr. 321);
- de motie-Aptroot over het niet uit de pas lopen van prijsstijging in het ov met de inflatie (23645, nr. 322).

(Zie vergadering van 1 oktober 2009.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Aptroot stel ik voor, zijn motie (23645, nr. 322) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Roemer/Van Gent (23645, nr. 320).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Roemer/Van Gent (23645, nr. 321).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties er tegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het voorstel van de leden Heerts en Kalma tot wijziging van het Reglement van Orde (31995).**

De **voorzitter**: Aangezien zich geen sprekers hebben gemeld, stel ik voor, dit voorstel zonder stemming aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 10 september 2009 over **grensarbeidersproblematiek**.

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van harte welkom.

□

De heer **Weekers** (VVD): Voorzitter. Wij hebben het afgelopen halfjaar een tweetal algemeen overleggen gevoerd met diverse bewindspersonen over de grensarbeidersproblematiek, naar aanleiding van het rapport Commissie grensarbeiders II, het rapport van de commissie-Rijkers. Die commissie had een aantal

praktische aanbevelingen gedaan om de problemen op te lossen waartegen mensen aanlopen die in het ene land wonen en in het andere werken. In dat rapport is op praktische wijze geprobeerd om een aantal problemen op te lossen. De meeste daarvan heeft het kabinet, al dan niet onder druk van de Kamer, opgelost. Ik dank het kabinet daarvoor.

Grensarbeiders zijn de pioniers van de interne markt. Zij zorgen ervoor dat, in elk geval in de grensregio's, de arbeidsmarkt beter functioneert. Dat is goed voor het bedrijfsleven in grensregio's; het is goed voor de ondernemers daar. Ook is het van belang dat mensen niet onnodig in eigen land blijven zitten, met de handen over elkaar en werkloos. Het is daarom belangrijk dat er voortdurend aandacht bestaat voor deze op de arbeidsmarkt toch kwetsbare groep. Deze mensen zijn namelijk voortdurend onderhevig aan veranderingen in wet- en regelgeving in meerdere landen die niet op elkaar aansluit en waarvoor in het algemeen wat minder aandacht is in de hoofdsteden van de diverse landen.

De commissie-Rijkers heeft gerapporteerd. Over het rapport hebben debatten plaatsgevonden en daarna is de commissie bedankt. Op dit moment bestaat er dan ook geen commissie meer. Wel zijn er wat gremia die zich bezighouden met voorlichting rondom grensarbeidersproblematiek. Wij kunnen er echter de klok op gelijkzetten: als wij dit niet in de gaten blijven houden, zullen er weer tal van nieuwe problemen ontstaan. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Commissie grensarbeiders II goed werk heeft verricht door met praktische aanbevelingen te komen om probleemdoossiers voor grensarbeiders op te lossen;

overwegende dat dit werk niet wordt voortgezet terwijl door voortdurende wijziging van wet- en regelgeving in Nederland en direct aangrenzende landen nieuwe problemen zullen ontstaan voor grensarbeiders;

verzoekt de regering, blijvende aandacht te besteden aan grensarbeidersproblematiek middels periodiek bestuurlijk overleg en de Kamer hierover jaarlijks te rapporteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Weekers. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 26 (26834).

De heer **Weekers** (VVD): Als ik het dan heb over het bestuurlijk overleg ...

De **voorzitter**: Uw tijd is ruim om. Nog één zin.

De heer **Weekers** (VVD): Mijn laatste, afrondende zin. Wat mij betreft wordt dat bestuurlijk overleg gevoerd met belangengroeperingen en deskundigen, maar ook

Voorzitter

met de regeringen van Belgische en Duitse zijde. En de Benelux Economische Unie en de relatie met België zouden hierin ook een rol kunnen spelen, maar de uitwerking laat ik graag aan de minister over.

De heer **Bashir** (SP): Voorzitter. De minister van VWS is er niet. Tot nu toe heeft hij gesteld dat de kleine groep van 1800 in Nederland wonende dubbelgepensioneerden voordeel had toen de nieuwe Zorgverzekeringswet nog niet was ingevoerd. Het is echter een feit dat werkenden in België, tijdens hun werkzame periode, meer sociale premies betalen. Als zij gepensioneerd zijn, krijgen zij juist minder. Deze mensen hebben dus voorheen geen voordeel gehad. Zij hebben juist gedurende 30 tot wellicht 40 of 45 jaar meer sociale premies afgedragen, toen zij nog gewoon werkten. De minister was het met deze stelling niet eens, maar wilde dat niet onderbouwen met cijfers. De Stichting grensarbeid heeft op mijn verzoek een aantal gegevens op een rijtje gezet. Hieruit blijkt dat deze mensen tijdens hun werkzame leven wel degelijk meer sociale premies hebben afgedragen. Ik vraag de voorzitter deze gegevens rond te delen en toe te voegen aan de Handelingen.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat er geen bezwaar tegen bestaat dat dit stuk ter inzage wordt gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Kamer.

(Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.)

De heer **Bashir** (SP): Ik blijf er dus bij dat deze kleine groep ouderen gecompenseerd dient te worden en daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat een beperkte groep van ongeveer 1800 in Nederland wonende dubbelgepensioneerden door de invoering van de Zorgverzekeringswet relatief zwaar is getroffen en er tot duizenden euro's per jaar op achteruit is gegaan;

overwegende dat de bijdragen aan de Zorgverzekeringswet tijdens de actieve loopbaan in België fors groter zijn dan die in Nederland zouden zijn;

overwegende dat de gedupeerden de verandering in de wetgeving niet hadden kunnen zien aankomen maar dat de oorzaak gelegen is in niet goed op elkaar afgestemde ziektekostenstelsels in de verschillende landen;

overwegende dat het met name mensen treft met een bescheiden inkomen die niet meer in staat zijn, wijziging te brengen in hun toekomstige inkomenspositie;

constaterende dat de door de Nederlandse politiek ingestelde Commissie grensarbeiders II aanbeveelt om

via een afbouwregeling voor deze groep een tijdelijke compensatie te verlenen;

verzoekt de regering om alsnog voor deze groep via een afbouwregeling compensatie te verlenen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Bashir. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 27 (26834).

Mevrouw Van Gent heb ik niet gezien, dus het woord is aan de heer De Nerée.

De heer **De Nerée tot Babberich** (CDA): Voorzitter. De grensarbeidersproblematiek is buitengewoon ingewikkeld. Daarom hebben wij er verschillende algemeen overleggen aan gewijd. Gelukkig is een groot aantal problemen opgelost. Wij moeten voorkomen dat er in de toekomst weer problemen ontstaan. In dat licht komt de motie van de heer Weekers op het CDA sympathiek over. In goed overleg tussen de diverse partijen moet ervoor worden gezorgd dat de problemen niet meer kunnen ontstaan en van te voren worden opgelost.

Bij de dubbelgepensioneerden hebben wij uitvoerig stilgestaan in het algemeen overleg. Grotendeels is daarvoor al een oplossing gekomen. Wat dat aangaat, krijgt de motie van de heer Bashir niet de steun van de CDA-fractie.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Minister **Donner**: Voorzitter. Ik dank de Kamer, omdat wij volgens mij op deze wijze een vruchtbaar debat in het algemeen overleg kunnen afronden. Zoals de heer Weekers zei, is er naar aanleiding van het rapport van de Commissie grensarbeiders een groot aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn volgens mij overgenomen voor zover het kabinet meende dat eraan voldaan kon worden, maar ik ben het geheel met hem eens dat het punt van grensarbeid blijvend aandacht verdient. Het bijzondere is, zoals de heer Weekers zei, dat zij de pioniers zijn van het vrije verkeer. Tegelijkertijd valt op dat het vrije verkeer zoals dat tot nu toe altijd is geregeld, uitgaat van verplaatsing van zowel woonplaats als arbeidsplaats. Voor deze situatie is alles geregeld, maar het is gebrekkig geregeld voor de situatie dat woon- en werkplaats gescheiden zijn.

Deze situatie bestond altijd al. In de tijd dat wij nog scherpe grenscontroles hadden, was dit iets moeilijker, hoewel er toen ook driftig economisch grensverkeer was. Dit onttrok zich echter meestal aan iedere douanecontrole. De situatie van gescheiden woon- en werkplaats met grensoverschrijding bestaat nog steeds en zal vermoedelijk in de komende jaren intensiever worden. Daarom hebben wij, zoals ik geschetst heb in het algemeen overleg, met de Duitsers, met Noordrijn-Westfalen, afspraken gemaakt over een zo actief mogelijke informatievoorziening over de verschillen en de potentiële problemen. In het kader van de Benelux is het secretariaat bezig om hetzelfde te inventariseren. Ik

Donner

hoop dit ook voor Nederland te kunnen combineren. De motie, die is ingediend om te komen tot bestuurlijk overleg met zowel groeperingen als met regeringen, zie ik als aansporing om een en ander structureel nog beter in te bedden dan wij tot nu toe al hadden gedaan. Ik zal gaarne voldoen aan het verzoek om daarover jaarlijks te rapporteren. Als de Kamer mij toestaat, wil ik dat voegen bij de begrotingsstukken, tenzij er aanleiding is om tot een speciale rapportage te komen, zodat de zaak meer aandacht krijgt. Ik stel voor om de rapportage met de reguliere stroom mee te sturen, maar als daartoe aanleiding is, zal ik de Kamer speciaal per brief inlichten. De motie zie ik dus al een constructieve aanmoediging om verder te gaan op de ingeslagen weg.

De heer **Bashir** wijst in zijn motie op de situatie van een groep mensen die in België hebben gewerkt, maar nu in Nederland wonen en pensioen ontvangen. Hij heeft zojuist ook een overzicht van inkomensverschillen en lastenverschillen laten circuleren. Dit is voor mij een geheel nieuwe materie, waarvan ik tot vijf minuten geleden nog maar beperkt af wist. Bij eerste kennisgeving merk ik op dat de heer Bashir naar mijn mening twee problemen door elkaar haalt. Het ene is het gegeven dat in België de opbouw van sociale zekerheid inderdaad anders is dan in Nederland, zeker als het gaat om de ziektekosten. Men betaalt zolang men werkt een hogere premie. Als men gepensioneerd is, betaalt men een lagere ziektekostenpremie. In Nederland hebben wij voor een ander systeem gekozen, namelijk van een gelijke premie, ongeacht of men werkt of niet. Dat was vanouds al het geval in het geprivatiseerde systeem en het is versterkt met de ziektekostenwet zoals wij die nu hebben ingevoerd. Als iemand die in België heeft gewerkt in Nederland komt wonen, valt betrokkene onder het Nederlandse ziektekostenstelsel en wordt daarmee met de Nederlandse premie geconfronteerd. Er valt geen compensatie te geven voor het feit dat hij, als hij in België was blijven wonen, een lagere premie zou hebben betaald. Het zou vreemd zijn om dat te gaan compenseren.

Tot voor invoering van de wet had men door de systematiek van het systeem in Nederland een veel lagere premie. Daar is nu geen aanleiding meer voor. Wij hebben bewust gekozen voor een gelijke premie voor iedereen. Dat heeft voor Nederlanders, of zij nu eerst in België hebben gewerkt of niet, hetzelfde effect. Er is dus geen aanleiding om het verschil van voor en na de invoering te gaan compenseren. Men wordt niet met hogere lasten geconfronteerd dan Nederlanders in een gelijke situatie, maar met gelijke lasten. Ten opzichte van de situatie in België, zijn de lasten wellicht hoger. Dat kan zijn, maar dat is een gevolg van de keuze voor een verplaatsing van België naar Nederland.

De heer **Bashir** (SP): Ik ben blij dat de minister van SZW onderkent dat mensen die in België hebben gewerkt tijdens hun actieve periode meer belasting afdragen. Dat ontkende de minister van VWS tot nu toe. Het punt is dat mensen die in België hebben gewerkt en in Nederland wonen voorheen onder het Belgische premiestelsel vielen, ook als zij gepensioneerd waren. Zij betaalden dus Belgische premies. Met de invoering van de nieuwe ziektekostenverzekering is dat gewijzigd en vallen zij onder het Nederlandse stelsel. Daardoor is hun inkomen er flink op achteruit gegaan. Dat is de enige groep die er bijna 20% op achteruit is gegaan. Het betreft vooral

ouderen. In mijn motie wordt slechts verzocht om een afbouwregeling, een compensatie voor deze 1800 mensen die hun inkomenspositie niet meer kunnen veranderen. Zij hebben deze wetgeving niet zien aankomen en kunnen geen invloed meer uitoefenen op hun inkomenspositie.

Minister **Donner**: Het gaat hier niet om iets dat men had kunnen opvangen als men het had kunnen voorzien. Men had een voordeel dat men nu niet meer heeft. Dat voordeel ontstond doordat men gebruik maakte van een gat tussen de Nederlandse en de Belgische wetgeving. Ik heb niet gezegd dat de Nederlandse lasten hoger zijn. Ik heb alleen geconstateerd dat in België het systeem anders is, namelijk dat men zolang men werkt hogere lasten voor ziektekosten heeft om lagere lasten te krijgen als men gepensioneerd is. Voor dat systeem kiezen wij niet. Als men ervoor kiest om van België naar Nederland te verhuizen, is dat een consequentie die men op dat moment kan voorzien. Wij hebben nu voor deze mensen een gelijke situatie gecreëerd als voor andere Nederlanders, als voor hun burens. Dat is geen nadeel dat wij zouden moeten compenseren. Dat zou vreemd zijn. Dat zou betekenen dat iedereen die gebruik maakt van verschillen in belastingwetgeving of andere wetgeving en daar een voordeel bij heeft, gecompenseerd moet worden als het gat tussen de twee systemen wordt gerepareerd.

De heer **Bashir** (SP): Ik ben het niet eens met wat de minister stelt. Deze mensen hebben er geen gebruik van gemaakt. Zij hebben tijdens hun werkzame periode meer sociale premies betaald. Als zij eenmaal gepensioneerd zouden zijn, zouden zij minder premie moeten betalen. Nu is dat juist andersom. Tijdens hun werkzame periode hebben zij veel premie betaald. Nu moeten zij, in tegenstelling tot hun voormalige collega's die minder premie betalen als zij gepensioneerd zijn, meer premie betalen, terwijl zij dus ook tijdens hun werkzame periode meer sociale premies hebben afgedragen.

Minister **Donner**: Dat zijn de keuzen die men maakt met de verplaatsing van het ene rechtssysteem naar het andere. Het omgekeerde gaan wij toch ook niet extra belasten? De Nederlander die hier heeft gewerkt, die vervolgens in België gaat wonen en die daar het voordeel heeft van de lagere premies voor gepensioneerden, gaan wij toch geen extra last geven omdat hij nu plotseling dat voordeel heeft? Dat zijn de gevolgen van nationale stelsels die autonoom worden ingericht. In een aantal gevallen is het redelijk om iets te compenseren. Er is reden om een inkomensachteruitgang te compenseren als die een gevolg is van een wijziging. Hier constateer ik dat dit vooral het gevolg is van de keuze om niet in België, maar in Nederland te wonen. Daar kunnen volstrekt eerbare en goede redenen voor zijn – ik kan er zo een aantal bedenken – maar het kan ook nadelen hebben. Die aanvaardt men dan.

Ik wil het hierbij laten. Volgens mij heb ik alle vragen beantwoord. Ik moet alleen constateren dat ik de Kamer de aanneming van de motie-Bashir zou willen ontraden. Laat dat duidelijk zijn.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor zijn antwoorden.

Donner

Volgende week dinsdag wordt er over de moties gestemd.

De vergadering wordt van 16.00 uur tot 16.30 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het verslag van een schriftelijk overleg over het ontwerpbesluit wijziging van het Besluit gebruik meststoffen en het Besluit glastuinbouw (28385, nr. 153).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Koopmans** (CDA): Voorzitter. Allereerst lof voor de regering en zeker voor de minister van LNV voor het binnenhalen van de derogatie. Drie punten willen wij nog even bespreken.

Vanuit een aantal kleine biologische sectoren krijgen wij opmerkingen dat in de uitwerking van regels soms dingen naar boven komen die niemand had bedacht, die niemand had verwacht en die eigenlijk ook door niemand worden gewenst. Wij vragen de minister om hier in de komende weken nog even specifiek aandacht te geven. Dit geldt bijvoorbeeld voor de rabarberteelt, die weliswaar heel klein is, maar waarbij nog een aantal problemen ligt.

Een ander punt gaat over de uitrijperiode van vaste mest. Het was ons eigenlijk niet duidelijk dat die uitrijperiode zou worden veranderd. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de uitrijperiode op zand- en lössgronden opschuift van 15 februari naar 1 september;

overwegende dat vroege toediening van (biologische) vaste mest voor de eerste snede van belang is;

overwegende dat (biologische) vaste mest voorziet in de behoefte van gewassen én bijdraagt aan een goede bodemvruchtbaarheid/-structuur waarmee uitspoeling van stikstof naar het grond- en oppervlaktewater wordt beperkt;

overwegende dat latere toediening van vaste mest op grasland leidt tot vervuiling van de eerste snede;

verzoekt de regering, de huidige uitrijperiode voor (biologische) vaste mest op graslanden te handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Koopmans en Snijder-Hazelhoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 156 (28385).

De heer **Koopmans** (CDA): Voorzitter. De laatste motie luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de toepassing van Betacal een duurzame mineralenkringloop – van Nederlandse bodem naar fabriek en terug naar de Nederlandse bodem – sluit;

overwegende dat de toepassing van de kalkmeststof Betacal bijdraagt aan het voorkomen van verzuring van de Nederlandse bodem, aan minder verbruik van kalkmeststoffen uit kalkgroeves en aan minder import van schaars fosfaat;

overwegende dat afzetproblemen van Betacal leiden tot aanzienlijke kostenverhoging voor de suikerindustrie en dat daardoor de opbrengstprijzen voor suikerbieten nog verder onder druk komt te staan;

verzoekt de regering, voor Betacal de huidige uitzonderingspositie te handhaven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Koopmans en Snijder-Hazelhoff. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 157 (28385).

Minister **Verburg**: Voorzitter. Ik dank de heer Koopmans voor zijn felicitaties en zijn blij van waardering voor het behalen van een nieuwe derogatie voor de komende periode. Ik denk dat dat compliment zeer terecht is. Wij hebben op het scherpst van de snede geopereerd met het nitraatactieprogramma. Het is heel mooi om te zien dat dat gewaardeerd wordt en dat je voor de komende jaren opnieuw de hoogste derogatie kunt binnenhalen. Ik heb veel waardering voor iedereen die daaraan een bijdrage heeft geleverd. Het is bekend dat ik erover ook met de Kamer op het scherpst van de snede van gedachten heb gewisseld.

Ten aanzien van de eerste opmerking van de heer Koopmans merk ik het volgende op. Hij heeft gesteld dat de uitwerking van het vierde nitraatactieprogramma er in de praktijk onbedoeld toe zou kunnen leiden dat zich negatieve effecten voordoen bij kleine biologische teelten zoals rabarber. De heer Koopmans sprak van "onbedoelde effecten". Ik ben bereid daarnaar met open blik te kijken. Wij moeten elkaar echter goed verstaan dat het nitraatactieprogramma wel het nitraatactieprogramma is. Maar iedereen is er vanzelfsprekend aan gehouden om kleine, onbedoelde hobbels weg te nemen. Deze problemen kunnen dus worden opgelost zonder te tornen aan het respecteren van de afspraken die zijn gemaakt.

Ik zal vervolgens ingaan op de moties die de heer Koopmans mede namens mevrouw Snijder-Hazelhoff heeft ingediend. De eerste motie gaat over de uitrij-